

THESIS

SHO registeropleiding medische en psychosociale basiskennis

Bron: stockphoto

DYSLEXIE

In deze thesis wil ik aangeven dat er verschillende manieren zijn om naar dyslexie te kijken. In dit proefstuk wordt zowel de wetenschappelijk neurologische oorzaak van dyslexie belicht als de effecten van dyslexie op emotioneel gebied.

Naam: Anouk Klijn vd Sandt

Adres: Buren

Telefoon: 06-28144849

Registratienummer: 1434

5 Mei 2021

INHOUDSOPGAVE

Waar kun je wat vinden in deze thesis?

1	Inhoudsopgave	2,3
2	Voorwoord	4
3	Dyslexie	
3.1	<i>Definitie</i>	5
3.1.1	<i>DSM</i>	5,6
3.2	<i>Metafysisch</i>	7
4	Neurologie	
4.1	<i>Anatomisch en functioneel</i>	8
4.2	<i>Witte en grijze stof</i>	9
4.3	<i>Werking linker en rechter hersenen</i>	9
4.4	<i>Werking hersendelen lezen</i>	10
4.5	<i>Werking genen</i>	10
5	Genetische bepalingen	
5.1	<i>Familiair</i>	11
5.2	<i>Chromosoom</i>	11
5.3	<i>Genetische aandoening</i>	11
5.4	<i>Genetische overtuigingen</i>	11
6	(sociaal) Emotionele ontwikkeling	
6	<i>Definitie</i>	12
7	Neurologie	
7	<i>Bewuste en onbewuste systeem</i>	13
8	Emotionele verwerking	
8.1	<i>Centrale Zenuwstelsel</i>	14
8.2	<i>Cerebrale cortex</i>	14
8.3	<i>Amygdala</i>	15
8.4	<i>Perifere zenuwstelsel</i>	16
8.4.1	<i>Autonome zenuwstelsel</i>	16
8.4.2	<i>Parasympatisch zenuwstelsel</i>	16
8.4.3	<i>Sympatische zenuwstelsel</i>	16

	9 Emotionele gevolgen	
9.1	<i>Gevolgen van emoties</i>	17
9.1.1	<i>Angst conditionering</i>	17,18
	10 Behandelvormen	
10.1	<i>Reguliere zorg</i>	19
10.2	<i>Complementaire zorg</i>	19
10.2.1	<i>Aurahealing</i>	20
10.2.2	<i>Herstel balans mentaal/causaal</i>	20
10.2.3	<i>Epifyse behandeling</i>	20
10.2.4	<i>Lichttherapie</i>	21
	11 Medicatie	
11.1	<i>Reguliere medicatie</i>	22
11.2	<i>Complementaire medicatie</i>	22
11.2.1	<i>Een energetica</i>	22
11.2.2	<i>Meditatie</i>	22
	12 Slotconclusie	23,24
	13 Nawoord en woord van dank	25,26
14	<i>Literatuurlijst</i>	27,28

DYSLEXIE

Welke invloed heeft dyslexie op het dagelijks leven met name op sociaal emotioneel gebied?

❖ 2 VOORWOORD

“Ik heb zo goed geleerd en toch heb ik een onvoldoende, ik snap er niets van, ik moet ook altijd meer doen dan anderen”.

“Ik heb echt alles dubbel gecontroleerd en toch blijken er fouten in dit verslag te zitten, ik begrijp het gewoon niet”

“Het kost mij zoveel energie om deze stukken te lezen voor mijn werk, ik zit er iedere avond aan.”

“Ik durf het eigenlijk niet te presenteren maar het moet”

“Ik wil liever de hele dag doen wat ik wil, namelijk tekenen, waarom moet ik de hele dag alleen maar taal doen?”

Een aantal quotes van familieleden en cliënten die ik in mijn omgeving heb gehoord.

Al deze mensen hebben dyslexie en voelen zich regelmatig gespannen. Het is mij opgevallen dat deze mensen vaak hard werken, vaak extra veel werk verzetten ten op zichte van anderen in hun omgeving. En als het gewenste resultaat uitblijft, hier erg gefrustreerd van raken.

Ook hebben zij het gevoel niet veel waard te zijn, waardoor ze zich kunnen terugtrekken, liever geen hulp accepteren. Of zich juist overschreeuwen, geldingsdrang laten zien. Ik vraag mij regelmatig af waar dit toch vandaan komt, kan dit met elkaar te maken hebben?

Naar aanleiding van mijn studie psychosociale en medische basiskennis ben ik mij gaan verdiepen in de emotionele gevolgen van dyslexie. Hier heb ik ook naar een sociaal emotioneel stuk gekeken. Ik ben echt in het onderwerp dyslexie en emotie gedoken en heb er veel van opgestoken, wat ik zeker zal gebruiken in mijn dagelijkse leven, als (sparrings) partner, moeder, coach en therapeut.

Ik hoop dat jij met veel interesse mijn thesis doorneemt en met mij kunt instemmen dat iedereen uniek is en er toe doet en mag zijn op zijn eigen wijze.

DYSLEXIE

Wat is de definitie van dyslexie?

❖ 3 Definitie

3.1 *Dyslexie is een specifieke leerstoornis die zich kenmerkt door een hardnekkig probleem in het aanleren van accuraat en vlot lezen en/of spellen op woordniveau, dat niet het gevolg is van omgevingsfactoren en/of een lichamelijke, neurologische of algemene verstandelijke beperking.*

De wetenschap denkt dat er ongeveer 4% van de bevolking aan deze definitie voldoet en dus dyslect is.

3.1.1 In het DSM zijn daar nog uitsluitingen toegevoegd.

DSM is een afkorting van diagnostic and statistical manual of mental disorders, een handboek van psychische aandoeningen wat van origine Amerikaans is en oorspronkelijk bedoeld is om eenheid te brengen in de vele interpretaties van diagnoses. Hierin staan dus de termen wat men onder een bepaald begrip verstaat.

- *1. Met een probleem wordt bedoeld dat het niveau van het lezen en/of spellen op woordniveau beduidend en kwantificeerbaar lager is dan wat op grond van de chronologische leeftijd van het individu verwacht mag worden (zie DSM-5). Er moet sprake zijn van een significante achterstand.*

- *2. Hardnekkig betekent dat het probleem met lezen en/of spellen gedurende minimaal 6 maanden aanwezig moet zijn ondanks interventies gericht op het remediëren ervan (zie DSM-5). De achterstand is dus persistent en daarbij resistent voor instructie, kortom hardnekkig. De interventies moeten minimaal betrekking hebben op zorgniveau 3, dat wil zeggen dat ze hebben plaatsgevonden op school, maar buiten de context van reguliere (zorgniveau 1) of verlengde instructie (zorgniveau 2) in de klas.*

- *3. Exclusiefactoren, factoren die uitgesloten moeten worden als verklaring van hardnekkige problemen in lezen en/of spellen, zijn onder meer: algemene verstandelijke beperkingen, doof- of slechthorendheid, blind- of slechtziendheid, neurologische stoornissen, onvoldoende beheersing van de instructietaal en algemene omgevingsfactoren, zoals inadequaat onderwijs*

DYSLEXIE

Wat is de metafysische definitie van dyslexie?

❖ 3.2 Metafysisch

Dyslexie is geen ziekte maar een manier waarop men het leven verwerkt.

Bij dyslexie wil men de drang naar innerlijke vrijheid naar buiten brengen, om zo volledig trouw te zijn aan zijn gehele eigen manier van zijn.

Deze eigenwijsheid stuurt de hersenwerking op dusdanige wijze aan dat dyslexie optreedt. Deze mensen willen eigenlijk naar de essentie. De essentie van hun eigen begrip en communicatie zonder te handelen hoe anderen dit willen.

De inspiratie en creativiteit zoeken op hun eigen weg, een weg naar buiten. Op deze manier kunnen geniale zaken dus via intuïtieve en rationale kronkelingen worden ontwikkeld.

Metafysica is de leer waarbij men verder kijkt dan dat wat wordt aangenomen, de boven-natuurlijke manier van beschouwen. Er is genoeg naslagwerk, ik zal je enkele bronnen noemen.

in dit boek kun je opzoeken wat de psychische en emotionele rol is bij het ontstaan en bij de genezing van ziekten.

Christiane omschrijft de oorzaak en waarom men een bepaalde ziekte ontwikkelt, de oorzaak bevindt zich vaak in de diepste gevoelens en overtuigingen.

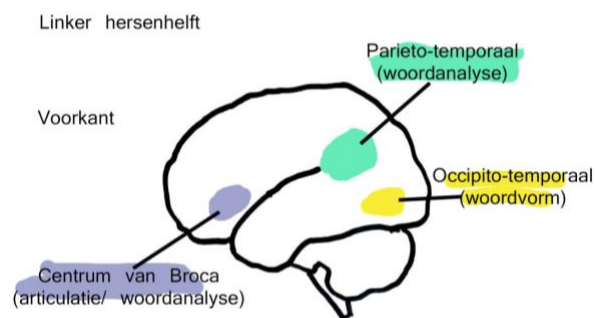
Ook het boek van Louise Hay, *je kunt je leven helen*, kun je raadplegen om de oorzaak achter een de klacht uit te vinden.

DYSLEXIE

Wat gebeurt er in de hersenen bij dyslexie?

❖ 4 Neurologie

4.1 Wanneer we groepen dyslectische mensen vergelijken met groepen niet-dyslectische mensen zien we dat de moeilijkheden met lezen en spellen een stoornis in het cognitieve brein oplevert. Het fonologisch tekort wordt door de westerse specialisten gezien als 'de' oorzaak van dyslexie. Het hangt sterk samen ernstige leesmoeilijkheden en is vaak de oorzaak van een leerprobleem.

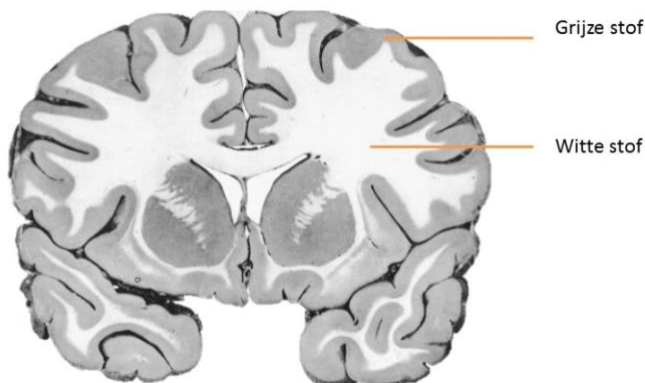

Bron: wetenschapsforum

Toch kan dit fonologisch tekort, niet als de enige echte oorzaak gezien worden. Niet alle mensen met dyslexie hebben een fonologisch tekort en er zijn mensen die zo'n tekort (lijken te) hebben, maar die geen leesmoeilijkheden vertonen.

Bij het lezen en spellen is een complex netwerk van hersengebieden betrokken en uit neurowetenschappelijk onderzoek blijkt dat deze gebieden bij mensen met dyslexie zowel anatomische als functionele afwijkingen laten zien. Dit onderzoek is gedaan door Ozernov-Palchik, Yu, Wang, & Gaab in 2016.

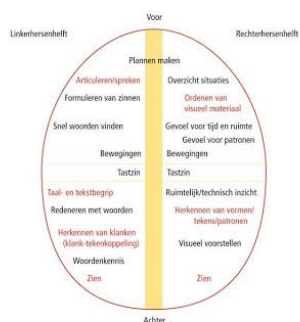
4.2 Zij vonden ook dat het volume aan grijze stof (stof in de hersenen die de informatie ontvangt en verwerkt) bij mensen met dyslexie in de voor het lezen belangrijke delen gemiddeld kleiner dan bij mensen zonder dyslexie. Ook zijn er afwijkingen gevonden in de zogenoemde witte stof (stof die onderling tussen zenuwcellen communiceert).

Bron: neurologie.eu

4.3 Dit heeft weer invloed op de werking van het linker en rechter gedeelte van de hersenen, over het algemeen genomen kun je zeggen dat het rechtergedeelte meer de creatieve/ruimtelijke processen beïnvloed en het linker gedeelte meer de cognitieve/rationele processen.

Zie hieronder een plaatje welke delen van de hersenen bij het lezen worden geactiveerd.

Schematische voorstelling van de indeling van de hersengebieden (de roodgrijze gebieden zijn nodig bij het lezen)

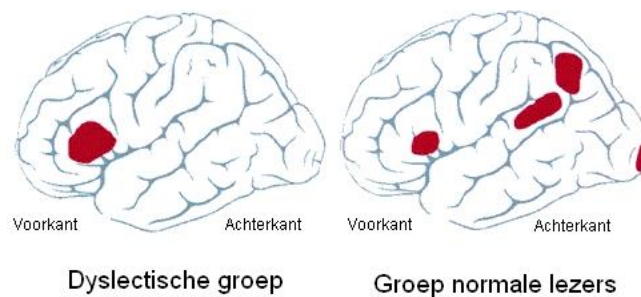
Rechtsachter: het herkennen van tekens/vormen/patronen (het zien gebeurt in beide hersenhelften achter)
 Linkachter: letters worden omgezet in klanken, in woorden en zinnen; ook: begrijpen van taal
 Rechtsvoor: het snel ordenen van materiaal (letters/woorden); ook: betekenis geven
 Linkvoor: articuleren/spreken; ook: het formuleren van zinnen, het snel woorden vinden

Bron: stichting dyslexie

4.4 onderzoeken laten ons ook inzien dat de hersendelen die betrokken zijn bij het lezen, bij dyslectische mensen minder geactiveerd worden bij het uitvoeren van (hardop)leestaken dan bij niet-dyslectische mensen en er zijn aanwijzingen dat deze onder-activatie niet (uitsluitend) het gevolg is van een beperkte ervaring met lezen.

LEZEN

Bron: dyslexie stichting

4.5 Van vier genen is er aangetoond dat ze invloed hebben op de ontwikkeling van de hersenen. Met name ziet men dit in de hersenschors, de uitlopers van neuronen en in het creëren in verbindingen in het hersenweefsel. Het is gebleken dat er microscopische afwijkingen zijn in het deel van de hersenschors wat te maken heeft met de verwerking van spraakklanken en dat er afwijkingen zijn in de auditieve waarneming en in het geheugen.

DYSLEXIE

Welke mate van invloed heeft de genetische bepaling op dyslexie?

❖ 5 Genetische bepalingen

5.1 Het is bekend dat dyslexie in sommige families vaker komt. Naar schatting komt het bij 80% van de gevallen door een genetische factor. Als er een of meerdere genen in verband gebracht wordt met dyslexie, noemen we dit genetisch heterogeen.

5.2 Genetische afwijkingen komen voor uit chromosoom 6 (ontwikkelingsproces en 15 (leerproces zintuiglijke waarnemingen).

5.3 Daarnaast zijn er ook andere genetische aandoeningen die samen gaan met dyslexie. Neurofibromatose is een aandoening in de aanmaak van het eiwit. Dit veroorzaakt witte vlekjes op de huid doordat er een kleine zwellingen in de zenuwomhulsels in of net onder de huid zitten.

5.4 Wat we ook niet mogen onderschatten is de invloed van de beperkende overtuigingen van ouders, grootouders. Deze beperkende overtuigingen zijn vaak, “Ik ben niet goed in lezen dan zal mijn kind dat ook niet zijn”, “Spellen is heel moeilijk” of “Dat kan ik niet” waardoor het kind ook denkt dit niet te kunnen. Je kunt hier spreken van ingebouwde en overerfde patronen uit de familie.

EMOTIE

Wat is een (sociaal) emotioneel ontwikkeling?

❖ 6 Definitie

Onder emotionele ontwikkeling verstaan we het ontwikkelen van een eigen persoonlijkheid. Deze ontwikkeling vindt plaats onder invloed van sociale variabelen en cognities. Sociaal emotioneel is het ontwikkelen van emoties, het zelfbeeld en het temperament van een persoon.

Bron: stock photo

Uit de definitie blijkt dat de sociale context een belangrijk onderdeel is van hoe men zich ontwikkelt.

Het is de combinatie van mensen, activiteiten, interacties tussen mensen en de omstandigheden waarin bepaald gedrag plaatsvindt en de verwachtingen met sociale normen die bepalen hoe men zich moet gedragen in een bepaalde situatie.

EMOTIE

Hoe is de neurologische kijk op emotie?

❖ 7 Neurologie

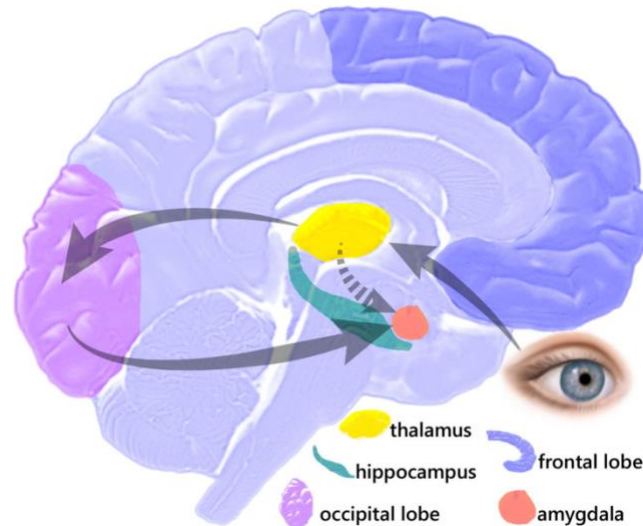
We kunnen er ervan uit gaan dat er twee emotionele systemen zijn:

❖ Het bewuste en onbewuste systeem

In het onbewuste systeem werkt een snelle respons, dit is grotendeels automatisch en op intuïtief niveau.

In het bewuste systeem is er een verbinding met het expliciete geheugen, dit zijn je gedachten

Door deze twee systemen is het soms ingewikkeld hoe je gereageerd op een situatie: je “voelt” een bepaalde spanning maar “weet” dat het niet nodig is...

Bron: Wikipedia

Op dit plaatje is te zien hoe informatie binnen komt en wordt doorgestuurd aan de verschillende systemen. In het volgende hoofdstuk ga ik in op de emotionele verwerking hiervan.

EMOTIE

Hoe verwerkt men emoties?

❖ 8 Emotionele verwerking

Het zenuwstelsel is onderverdeeld in het centrale en perifere stelsel.

8.1 Het centrale zenuwstelsel

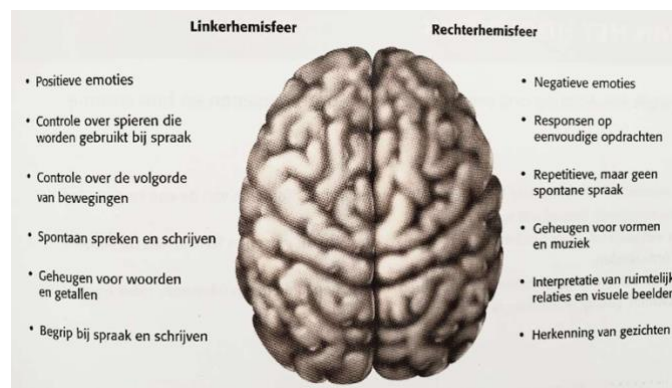
Afgekort, het CZ, is vooral betrokken bij het onthouden van emoties; het geheugen en het concentratie- en denk-vermogen.

8.2 De cerebrale cortex

Deze grote hersenen vormen de buitenste laag van het hersenweefsel hierin wordt er nagedacht over de emotie, er vindt een bewuste verwerking plaats, hier wordt het ook in verbinding gebracht met eerdere herinneringen en gevoelens.

De manier waarop we iets herinneren is persoonlijk en kan anders zijn door de ontwikkeling van je hersenhelften. We maken allemaal gebruik van beide helften maar bij de een zal er meer vanuit de rechter helft worden gereageerd en bij de ander vanuit links, dit heeft te maken met verschillende combinaties van je nature en nurture (genen en omgeving). Hierin zien we dus verschil tussen dyslecten en niet dyslecten.

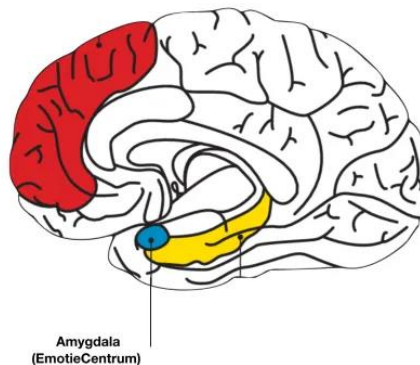
zie hieronder een plaatje met de vaardigheden van de linker en rechter hersenhelft

Bron: psychologie een inleiding

8.3 Amygdala

De amygdala is het emotionele centrum. Het is amandel vorming en ligt voor de hippocampus, in het limbische gedeelte van de hersenen. Dit limbisch deel zorgt voor de regulering van onder andere honger en dorst, agressie en de reuk.

Bron: communicatie is alles

Een van de taken die de amygdala heeft is het verwerken van emotionele informatie. Samen met de hippocampus worden de emoties opgeslagen in het geheugen.

De amygdala bewerkt eerst de informatie zodat het kortstondig onthouden wordt. Komt het vaker of intenser voor dan gaat die informatie naar het lange termijn geheugen, via de hippocampus. De hippocampus fungeert als het ware als een soort tussenpersoon van het emotionele geheugen. (in tegenstelling tot de neo-cortex wat soms het 'rationele brein' genoemd wordt)

Daarnaast kan de amygdala een emotie koppelen aan de stressreactie. Deze reacties zetten je lichaam aan tot productie van stresshormonen en zorgen voor een stijging van alertheid in vorm van continue waakzaamheid, gedragsverandering, schrikgevoeligheid, spierspanningen. De stress wordt dus onthouden en indien zich een situatie voordoet herinnert het men zich op deze manier en reageer je vervolgens met de emotie die eraan gekoppeld is.

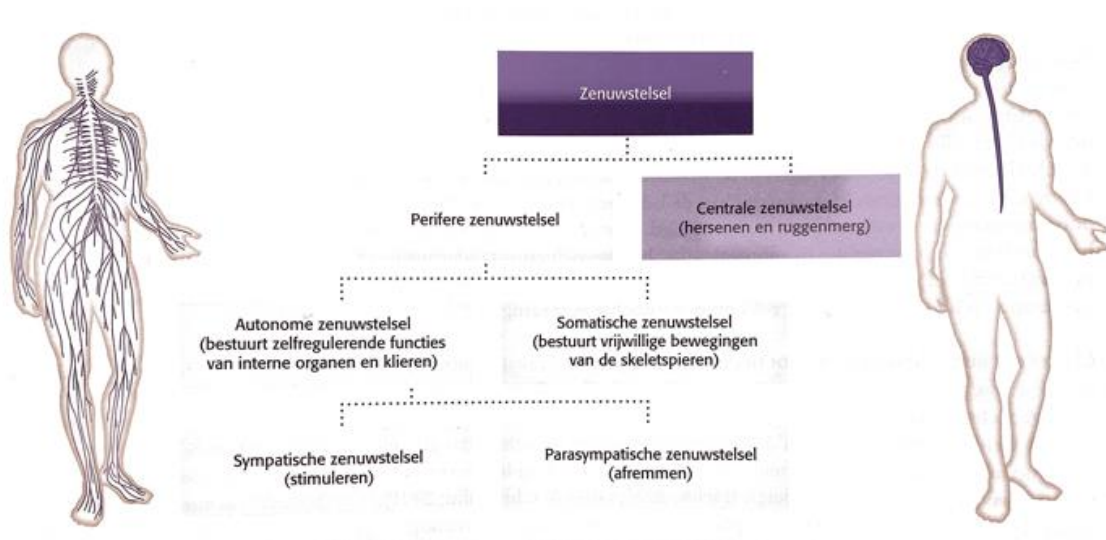
8.4 het perifere zenuwstelsel

Afgekort het PZS, wordt de inkomende zintuiglijke informatie verwerkt

8.4.1 Een snelle reactie zal worden geven door het *somatische zenuwstelsel* om de "pijn" te vermijden, zoals bij het verbranden van je hand, je hand van het vuur wegtrekken

8.4.2 Het *autonome zenuwstelsel* is betrokken bij de verwerking van de emoties, bijvoorbeeld boosheid, hoe stom je kunt zijn om je hand te dicht bij het vuur te houden.

8.4.3 Bij fijne/blijde/positieve emoties domineert vooral het *parasympatische zenuwstelsel*, dit is wanneer men relaxt is, dan wordt het gehele lichaam geremd en bij een schrik of onaangename emotie wordt *het sympatische stelsel* actief en geeft als het ware gas om weer in balans te komen.

Bron: psychologie een inleiding

EMOTIE

Wat zijn de gevolgen op emotioneel gebied?

❖ 9 Emotionele gevolgen

9.1 Gevolgen van emoties

Uit het vorige hoofdstuk heb je kunnen opmaken dat emoties zorgen voor verschillende boodschappen die naar verschillende delen in ons lichaam worden gestuurd.

Emoties als woede, frustratie, bezorgdheid, verdriet maar ook waardering en mededogen worden opgeslagen als emotionele herinneringen in de hersenen, met name de amygdala heeft hierin een belangrijke rol. Doordat zich een gebeurtenis zich voordoet wat min of meer gelijk is aan de herinnering, kan zij een bepaalde reactie in werking zetten.

Als er een koppeling is gemaakt tussen een gebeurtenis uit het verleden en de emotionele reactie daarop, staat dit dus in je geheugen gegrift. Vaak beseft men niet meer hoe het zo gegroeid is. Iemand beschouwt zijn reactie als iets normaals. “Zo ben ik nu eenmaal”

Met name de gedragsverandering die plaats kan vinden is een lang en onbewust proces, het opdoen van een ervaring met de daarbij komende emotie kan zorgen dat je een patroon ontwikkelt en je “het” je eigen maakt.

Hierdoor is het heel goed mogelijk dat het gedrag wat je hebt aangeleerd niet altijd het “juiste” is in bepaalde situaties.

Bij dyslecten zou je kunnen zeggen dat omdat je in de lagere schoolklas minder snel leest dan degene waarvan jij dacht dat het het slimste kind uit de klas was, dit hebt opgeslagen dat je daarom minder goed bent.

9.1.1 Angstconditionering

Angst is een natuurlijke reactie op dreigend gevaar. Als er een leeuw op je afkomt voel je angst en maak je dat je weg komt, in gevecht gaat of stokstijf blijft staan. Op zich dus een fijne reactie van je lichaam om hierop te anticiperen.

Naast deze zogenoemde fight-flight modus wordt de ontwikkeling van angst voornamelijk veroorzaakt als men lange tijd blootgesteld wordt aan stress. Bijvoorbeeld de stress die gepaard gaat met het aanleren van lezen of spellen.

Dit veroorzaakt een stressreactie, namelijk een bepaalde druk die wordt opgelegd, deze kan gekoppeld worden aan een emotie. Je emotie kan zijn dat je deze stress als frustratie opslaat. Deze koppeling wordt in je brein opgeslagen en iedere keer als je moet lezen komt deze emotie naar boven en prikkelt je zenuwstelsel, op lange termijn vormt zich hierdoor een overprikkeling, dit geeft naast een onprettig gevoel, de kans op angst om te lezen.

Eerder hebben we al gezien dat de emotionele gevolgen voor onbewust gedrag kunnen zorgen, zo kan angst ook onbewust worden. Ons lichaam is ingesteld om zoveel mogelijk pijn te vermijden en zo kan een onbewuste angst bijdragen aan vermijdingsgedrag. In dit geval kan het zijn dat men lezen uit de weg gaat. Er zijn veel mogelijkheden die kunnen ontstaan uit angst, als men het gevoel heeft niet goed genoeg te zijn, kan dit zorgen voor faalangst.

Vanuit het eerder gestelde voorbeeld van heel hard werken kan dit dus voortkomen uit de angst die is opgedaan op de lagere school waar gemeten werd aan de beste van de klas, de angst om niet mee te kunnen komen, kan zich uiten in juist heel hard te werken zodat je ook zo wordt.

DYSLEXIE EN EMOTIE

Welke behandelingen zijn er mogelijk?

❖ 10 Behandelvormen

10.1 Reguliere behandelingen

Door verschillende instanties die zich hebben gespecialiseerd, worden er trajecten aangeboden wat met name gericht is op het verbeteren van het lezen van woorden en spelling. Vaak zijn dit intensieve trajecten van 40-60 weken. De belasting zal iedere week 45-60 minuten onder begeleiding zijn en daarnaast zal er ook een individuele inzet van 4-5 keer per week 10-20 minuten lezen worden gevraagd.

Naast het lezen en spellen hebben verschillende aanbieders ook aandacht voor de psychoeducatie. Er wordt met name ingegaan op wat de invloed is op een persoon met betrekking tot dyslexie. Indien ontwikkelingsstoornissen optreden vanwege de dyslexie kan eventueel EMDR ingezet worden. Zodat de emotie die is ontwikkeld losgekoppeld kan worden van de herinnering.

In de reguliere behandelingen zal ook altijd gezocht worden naar de interesses van de dyslect, zodat dit kan aansluiten bij wat men leest. Waardoor men kan ervaren welke positieve bijdrage leren lezen kan hebben. Dit draagt ook bij aan het plezier en algemeen welbevinden.

10.2 Complementaire behandelingen

In combinatie met de reguliere zorg is het mogelijk om energetisch de balans te herstellen van ons fysieke, mentale en emotionele lichaam.

We hebben gezien dat er in het geval van dyslexie een andere manier van verwerking optreedt en het zenuwstelsel vaak wordt overprikkeld. Hierdoor is het van belang dat het systeem regelmatig tot rust wordt gebracht.

Hier zijn verschillende mogelijkheden voor:

- 10.2.1 een aurahealing kan al veel ontspanning aan het lichaam geven wat onder druk staat
- 10.2.2 herstel balans een mentaal/causaal behandeling, deze behandeling is er voorlopig gericht om de hoofd en lichaam weer in balans te krijgen, vaak dus minder in je "hoofd".
- 10.2.3 een epifyse behandeling gericht op het herstellen van de balans tussen de linker en rechter hersengedeelten, ik zal nader toelichten waarom deze behandeling heel effectief is bij dyslexie

Bron: stamcel.org

❖ Epifyse behandeling

De epifyse is een (pijnappel) klier midden in het hoofd. Een kleine hormoonklier die zich onder de hersenbalk in de hersenen bevindt.

Het is ongeveer zo groot als een rijstkorrel. Het is een kleine maar heel belangrijke klier met betrekking tot het verwerken van licht en het produceren van melatonine.

Daarnaast wordt de epifyse ook wel het derde oog genoemd, het energetische oog waarmee niet fysieke boodschappen kunnen worden waargenomen, zoals het gevoel dat iets niet klopt of dat er gevaar dreigt.

Indien deze pijnappelklier open is zal dit leiden tot een sterke intuïtie, meer creativiteit en het meer aanvoelen van emoties. Precies dat wat bij dyslexie het geval is.

Ik heb gemerkt dat deze behandeling bij dyslecten rust in het hoofd geeft en dat men zich helderder voelt. De concentratie wordt beter en de focus wordt bevorderd.

➤ 10.2.4 Lichttherapie

Als blijkt dat de gevolgen van dyslexie het gedrag beïnvloedt en zich in het dagelijks leven uit als probleem vormt dit een belemmering in de positieve levensontwikkeling van de desbetreffende persoon. Dit kan zich uiten in angsten of andere beperkte overtuigingen.

In de complementaire zorg gaan we op onderzoek naar de achterliggende oorzaak. We kijken naar het geheel en dus ook naar de oorsprong. Een van de mogelijkheden hiervoor is regressie- of lichttherapie.

Met lichttherapie gaan we terug naar de eerste herinnering aan de opgeslagen emotie. Door deze emotie te ontwortelen kunnen we door het licht deze transformeren, waardoor het geen gestolde energie meer is en de doorstroming weer kan plaatsvinden. Door deze effectieve manier om de angsten die onbewust zijn opgebouwd te transformeren zul je ervaren dat dyslexie niet een belemmering in je dagelijks leven hoeft te vormen.

DYSLEXIE EN EMOTIE

Welke medicatie kan worden aangeboden?

❖ 11 Medicatie

11.1 Reguliere medicatie

In de reguliere zorg wordt geen medicatie ingezet voor dyslexie. Wel ziet men dat als er medicatie voor een andere stoornis, bijv ADHD, of ADD ingezet wordt dit bevorderlijk is voor de concentratie en focus. Voor de opname van de leesstof kan dit positief zijn.

11.2 Complementaire medicatie

11.2.1 EEN energetica werkt transformerend en herstelt de krachten in de mens. De energetica ondersteunt om de liefde te laten stromen, zodat lichaam, geest en ziel in balans wordt gebracht. Iedere energetica heeft een specifieke werking door de energetische lichtrilling die het middel bevat.

Voor dyslexie kan **22 evenwicht** worden ingezet.

- *22 Evenwicht zorgt voor de balans en doorstroming en bevordert de coördinatie tussen de linker en rechter hersenhelft zodat gevoelens en gedachten weer in balans kunnen komen.*

11.2.2. Naast het gebruik van energetische middelen is *mediatie* ook een hele goede medicatie. Indien je iedere dag je lichaam volledig ontspant zal een positieve uitwerking op het zenuwstelsel.

DYSLEXIE EN EMOTIE

Wat is de conclusie met betrekking tot de invloed van emotionele problematiek ten op zichte van dyslexie op het dagelijks leven?

❖ 12 Conclusie

Als antwoord op de vraag of dyslexie invloed heeft op de sociaal emotionele aspect in het dagelijks leven, kan ik volmondig ja zeggen.

Neurologisch gezien komt dit tot uiting in het moeite hebben met lezen en spellen doordat de informatie verwerking in de hersenen op een andere manier werkt. Emotioneel gezien met name in het feit dat men niet anders wil zijn en zich dus gaat aanpassen op verschillende manieren.

Als grondslag aan het aanpassen zie ik een duidelijke samenhang tussen een intensere manier van informatie verwerken, omdat informatie via alle zintuigen wordt waargenomen, en de manier waarop deze waarneming ver- of beoordeeld wordt.

Juist doordat men zich niet vrij kan ontwikkelen, benut men niet de eigen creativiteit, mogelijkheden, originaliteiten en talenten.

Anderzijds als een dyslect zich vasthoudt aan zijn eigen autoriteit kan het zijn dat men niets meer van anderen wil aannemen of horen. En een eigen leven gaat leiden. Uit verbinding met zichzelf en anderen. Dit maakt het sociale aspect ingewikkelder en zal een dyslect mogen leren rekening te houden met anderen mensen. Ook belangrijk is het inzien dat men niet beter of meer is maar anders. Om dit te leren zal men onbewust situaties aantrekken waarin men wordt uitgenodigd te leren dat het er op aan komt dat hun authentiek zijn belangrijker is dan een imago.

Dit is de uitnodiging om de waarde in zichzelf te leren en het niet afhankelijk te hoeven zijn van de buitenwereld. Men hoeft niet te dienen, te begeren, te willen-hebben of te presenteren. Als dit namelijk doorslaat zal er veel frustratie zijn.

Naast de verbinding met zichzelf en anderen is het erg belangrijk om zich te aarden en realistisch blijven zonder zijn eigen creativiteit en verbeeldingskracht op te geven. Hier zal het zelfvertrouwen kunnen groeien.

Als men niet kan inzien of niet weet hoe om te gaan met de unieke creatieve manier van denken, worden de emotionele gevolgen niet verwerkt en worden deze als emotionele ervaring opgeslagen.

Het gedrag wat ontstaat is op basis van deze ervaringen en ontwikkelt een gewoonte. Dit kan door zichzelf worden ontwikkeld maar ook al als patroon van generatie op generatie worden doorgegeven.

Doordat een gewoonte uitwerking heeft op onbewust niveau, kan het ook een blokkade in de energiestroom veroorzaken. Indien de levensenergie niet door je lichaam vrij kan stromen, zal er tekort aan energie ontstaan in de organen, zenuwstelsel en limbisch systeem en zo ontstaan er allerlei klachten.

Mijn aanbeveling is om bij dyslexie naast de reguliere behandelingen als basis vaardigheden: het leren lezen en spellen, meer focus te hebben voor het emotionele aspect. De verwerking van emoties die loskomen wanneer men anders is dan het gros heeft meer gevolgen in het dagelijks leven dan tot nu toe is aangenomen. Naast acceptatie van dyslexie, de andere manier van informatieverwerking, is bewustwording van de emotionele gevolgen enorm belangrijk.

Juist deze creatievelingen mogen extra gewaardeerd voor de andere manier van waarnemen waardoor het leven wat meer kleur krijgt en ieder zijn talent kan gaan benutten. Bekende dyslecten als Einstein, Mozart, Robbie Williams, Wubbo Ockels en Jan des Bouvrie is het wel gelukt om in verbinding met zichzelf en de maatschappij hun talent te omarmen en zie het resultaat wat ze hebben bereikt voor zichzelf en de gehele wereld.

“Ik vind het van groot belang dat een dyslect leert dat ook zijn manier van “waarnemen” heel waardevol is en dat deze manier ook oké is. Naast dat de dyslect dit leert mag de gehele maatschappij ook leren dat anders niet raar is maar ook goed is.”

DYSLEXIE EN EMOTIE

Mijn dank en nawoord

❖ 13 Nawoord

In mijn nawoord wil ik alle dyslecten in mijn omgeving bedanken voor hun inspiratie om mij te gaan verdiepen in deze materie.

In het bijzonder wil ik Puck, mijn oudste dochter noemen omdat ze mij hierin enorm heeft getriggerd omdat ze het zelf wil uitzoeken en geen hulp wil en kan aanvaarden om haar dagelijks leven lichter te maken. Deze eigen wijze kan ik nu geheel plaatsten, dankjewel lief!

Ook wil ik MB bedanken voor het sparren vanuit haar professie als dyslexie specialist in de reguliere zorg. En is mijn dank groot aan diegenen die mij hebben ondersteund in dit gehele onderzoek, van leerkrachten tot vrienden en vriendinnen, van schrijvers over het onderwerp als degenen die openhartig vertellen over hun ervaringen met dyslexie.

Naast wat ik heb geleerd uit de boeken; hoe het functioneert in ons lichaam, op zowel psychisch gebied als van de autonomie en pathologie, heeft deze thesis eraan bijgedragen echt te begrijpen welke impact er kan ontstaan en heeft het mij mijn ogen nog meer geopend hoe ons werk kan bijdragen in onze evolutie.

Ik wil hierin grote stappen zetten en mij inzetten voor de bewustwording van de complementaire vorm van begeleiding, ik heb dan ook reuze zin om mijn scriptie af te maken en af te studeren als SHO geregistreerde EEN therapeut.

Graag wil ik afsluiten met deze foto, deze heb ik aan het begin van deze thesis al opgeslagen en wist dat het mij iets zei, maar wat precies weet ik nu pas:

Deze lucifers laten zien hoe iemand zich voelt na veel strijd om normaal te zijn, anders dan de groep en opgebrand omdat hij zich wil aanpassen.

Indien je op een andere manier naar deze foto kijkt en de intentie hebt de uniekheid van deze lucifer te willen ontdekken. Zie dan hoe bijzonder deze lucifer is, ze heeft namelijk gedaan waarvoor ze is bedoeld, namelijk licht gegeven.....

Hierdoor ontstaat het vermogen te buigen naar de ander maar ik zie vooral een diepe buiging voor zichzelf!

Ik wens alle mensen, (dyslect of niet) dat ze in een veilige omgeving zich kunnen ontwikkelen om zo hun authenticiteit te kunnen omarmen en doen wat de bedoeling is....LICHT geven...!

DYSLEXIE EN EMOTIE

Waar is deze interessante informatie gevonden?

❖ 14 Literatuurlijst

Psychische en Medische basiskennis opleidingsboeken
Zimbardo P.G., Johnston R.J., MacCann V., 2013 <i>Psychologie een inleiding</i> (7 ^{de} druk), Amsterdam: Pearson
Zelden M, Tomparry E, Raymond J, Holidaway P, Muilvihill, ML, Groenewoud H, 2014 <i>Pathologie</i> (7 ^{de} druk), Amsterdam: Pearson
Dale C, 2016 <i>Het subtiele lichaam, een encyclopedie van de energetische anatomie</i> , (4 ^{de} druk) Haarlem: Altamira
Vogelaar T., Titre E., 2013 <i>Dyslexie, wat is dat?</i> (Herziene uitgave) Drachten: Eduforce
Gregoire L., van Straaten-Huygen A., Trompert R, 2014, <i>Anatomie en fysiologie van de mens</i> , (4 ^{de} druk) Amersfoort: ThiemeMeulenhoff
Jungen I., Zaagman-van Buuren M., 2006, <i>Pathologie</i> , Houten, Born Staleu van Loghum
Van Vuuren A., Dijkstra P., Smeets B., 2012 <i>Inleiding tot de gezondheidszorg</i> (2 ^{de} druk): Amsterdam; Pearson
McFadden R., Hollander J. 2015 <i>Farmacologie</i> (2 ^{de} druk) Amsterdam: Pearson
Het rode kruis, 2017 <i>EHBO cursusboek</i> : Den Haag
Syllabi
Syllabus Psychosociale Basiskennis Sonneveld A.
Syllabus therapeutische vaardigheden Sonneveld A.
Syllabus gespreksvaardigheden Sonneveld A.
Syllabus kindercoach Sonneveldopleidingen
Syllabus Trancehealing Jaspirt
Syllabus Trancehealing II Jaspirt
Syllabus Eclectische Energetische Natuurgeneeskunde A1 van Buuren M.C.
Syllabus Eclectische Energetische Natuurgeneeskunde A2 van Buuren M.C.
Syllabus Psychopathologie van de levensloop A3 van Buuren M.C.
Syllabus Egyptische Natuurgeneeskunde B1 van Buuren M.C.
Syllabus Regressietherapie B2 van Buuren M.C.
Syllabus Allround EEN therapie B3 van Buuren M.C.
Syllabus Medische basiskennis C1 van Buuren M.C.

Syllabus medische basiskennis C2 van Buuren M.C.
Syllabus Allround EEN therapie B3 van Buuren M.C.
Bezoek
anatomisch museum Utrecht
Masterclass psychologie succesvolle coaches Sonneveld A
Masterclass de levenscode Sonneveld A
Masterclass van idee naar werkelijkheid Sonneveld A
Websites
Stichting dyslexie Nederland 2021
Expertisecentrum-dyslexie
Hersenstichting.nl
Rijksuniversiteit Groningen 2021
OCRN.nl
Radboud UMC
Publicaties
Dyslexie behandelplan, Buitenweg M.
Vakliteratuur
Von Dreien C. 2020, <i>Uiteindelijk komt alles goed</i> (2 ^{de} druk) Eeserveen, Alaska
Von Dreien C. 2017, <i>Tweeling als licht geboren</i> (5 ^{de} druk) Eeserveen, Alaska
Beerlandt,C. 1993, <i>De sleutel tot zelfbevrijding</i> (16 ^{de} druk) Lierde, Beerlandt Publications
Hay L., 1995, <i>Je kunt je leven helen</i> (6 ^{de} druk) Groningen, de Zaak

